

QUÆSTIO MEDICA.

Quodlibetariis disputationibus manè discutienda in Scholis Medicorum, die Jovis vigesimâ-tertiâ Decembris 1717.

M. JACOBO-BENIGNO WINSLOW,
Doctore Medico, & Regiæ Scientiarum
Academiæ Socio, Præsîde.

An ex Anatome subtiliori Ars Medica certior?

I.

MORBUM novisse, morbum sanasse; cœca medicastri fortuna. Morbo's di-
gnoscere, dignotos judicare, & judicatos curare; veri Medici prævissum opus.
Nihilominus hic titubare quandoque visus est, cùm iste inconcullo pede stabilis
firmoque talo nisus apparet. Quid inde? Attem incertam clamitant quamplures,
ex primo rerum intuitu impudè judicantes. Nolito commoveri: discriminis aleam
sanioris judicii regulâ metientium aures dissono clamori nunquam patebunt. Im-
peritiam in rebus periculosis securos, in tutis efficere timidos, haud novum est.
Irreparabili detrimento ac pœnitentiâ nimis serâ id sæpè experiuntur, non modò
ægrotus & posthumus, sed etiam cives, miles, œconomus, mercator. Nulli om-
nino Arti id imputandum, quod artis inscitia aut impostores malè committunt:
multò minùs Arti, quæ vitæ mortisque arbitros constituit, sive clinicos, sive foren-
ses. Verùm cave, cuilibet inscienti peritiam detrahas. Periti quandoque inscitiam ex-
cusant artis indigorum tarditas & imprudentia: excusant de *quâ* *grâ* in morbis Graio-
rum Archiatri monitum: excusant circa abditas rerum causas Gallorum Hippocra-
tis observationes. Imperitis nullum asylum; ignorantia excusatio nulla. Quod Me-
dicorum est, promittit Medicus; nihil ultra. Sic promissis stabit, fidem nec minidè
nec temerè datam certò liberaturus. Imò certioris Attis vindex egregius erit,
etiam tum, cùm incertos curarionis eventus firmâ tatione pronuntiat, & malum
doctâ arte valentius esse, præfagio non fallente præmonet. Quidnam sit illud Me-
dicorum, rogas? superiùs dictum puta: morbos dignoscere, judicare, curare. Ter-
ni colores præcipui tribus nectendi nodis, ut genuina sint Artis insignia & præ-
clara *et* *Certi* in Arte monumenta. Si aequali robore trinum illud firmaveris; filium
habes egregiè contextum, & in quibuscumque morborum labyrinthis Ariadne
tutius: sin minùs, funiculum ex arenâ. Egregium verò, inquis, *Certum*, con-
jectoris fallentibus subnixum! Verùm scito, peritos veritatem hîc in lucem protra-
xisse, quæ secus aeternum latuisset.

II.

VOCATUR ad ægrotum Medicus, auxiliares ut ipsi manus porrigat. Vix
transcendit limen, cùm numinis instar aspicitur. Augescit existimatio, fiducia
erescit, ubi veram morbi ideam solidiori ac prudenti examine detexerit. Ita neque
languentem Medicus, neque hunc morbus decipit. Longè sæcils medicalter; hic
vel non agnosceus morbum; vel eundem impetire discernens, iniquâ garrulitate
admirationem non minùs ac fiduciam aucupari studet. At cœco superbiloquentiæ
impetu in altum sublatus, graviore lapsu ruit, tum sibi, tum ægris funesto. Primum
Medici officium est indago morbi. Arduum opus & millenis undique difficultatibus
obnoxium. Diversis subinde larvis eadem morborum tragediæ fiunt; nec tarò iis-
dem illis, hæc diversè fallunt, mutatâ scenâ, in protheiformibus istiusmodi ludibriis

si nihil certi ab arte sperandum, profectò ingenuis ac de meliori luro formatis pe-
 ctoribus isthæc indigna foret, imò cane pejus & angue fugiendi, quos honorare
 sacræ iubent paginæ. Absit blasphemia. Diagnosîs æ artis intemeratâ lege sapien-
 ter instituta gordios nodos felici ictu solvit. Verùm illa non semestri lectione, sed
 annoso studiorum æque observationum labore comparatur. Non solum morbus
 ipse dignoscendus est, sed & ejusdem quærendi natales, examinandi comites.
 Conspirant hæc omnia in ægrotantis interitum & vexationem medentis. Inprimis
 explora sedem mali, utrùm universam corporis arcem invaserit, an partes alicubi
 fixum verset. Dæcētâ sede, læsiones ejus expendi: actiones læsas considera. Mul-
 tum interest, utrùm abolitæ, an depravata, an saltem imminutæ. Læsionis fomi-
 rem diligenter excute, additas affectûs latebras sollicitus inquire, memior lati-
 rantium sub dolofo cinere favillarum. Evidentis mali signa perspicua vel levissi-
 mum obtutum vix effugiunt. His quandoque ne nimium crede, neque istis securiùs
 acquiesce, ceu voti compos: Tantumdem vetula, carnifex, oliter novissent. Plus
 ulrà? sciscitandum est, unde illæ lachrymæ. Causas erue, scarutiginas investiga.
 Solida, fluida, seorsim, simul considerato. Externa, interna, propinqua, remota
 perspicaci artis intuitu rimare. Ita quod rudem plebeculam later fugitique sciolos,
 peritis ultrò patefcit. Ita ex pluribus primâ fronte incertis certas verasque mor-
 borum notiones elicit erudita Perfectorum sagacitas. Veram morbi notionem in-
 dividuo nexu recta comitatur Judicatio. Prognosis dicitur, suis etiam stipata si-
 gnis, ex quibus intelligendum venit, quantum curatio perficiat, quantumque aur
 sperari debeat aut timeri; sit ne medicina paranda, an malum immedicabile. Quid
 plura? indidem tuta Curatio. Viden', quam suavi copulâ nativæque conspiratione
 Trinum illud Medicum junctim obversatur, vel sigillatim meditantî. Proinde si
 quid certi in arte statuendum, huic id inprimis connubio, si non unicè, debetur.
 Quin imò, unde hoc felicius, inde ars medendi certior.

III.

UT morbi rectè dignoscantur, judicentur rectè, ac rudè curentur, non pauca
 sunt artis adminicula. Totidem rû Certi sat fausta indicia; non quid-
 em Mathematici, sed jam jam notatis circumscripti limitibus, adedque sapienti
 cuilibet accepti. Singula graviter perlustrare nimis longum foret, cursim attingere
 incassum. Unum sufficit; idque est quod mihi puto palmarium, & ad quod antè
 laudato filo rectâ ducitur. Hæret? Num retexe, stamina sequere. Videbis, te non
 in scirpo quævisse nodum. Scilicet tutius curat, qui rectiùs judicat; rectiùs judicat,
 qui veriùs dignoscit. Hic gradum siste, veramque morborum notionem expendito.
 Quid morbus? functionum læsio. Hanc satis dignoscere, qui istas ignorat, impo-
 stores inculcant, stolidi credunt. Num vel simplicissimæ machinæ destruetos mo-
 tûs redintegrare poterit, quem organorum ejus structura later? Ne quidem 'horo-
 logium imperito crederes. Verbo: functiones corporis humani discce, ut læsiones
 ejusdem noscas; fabricam ejus admirabilem scrutare, ut certiùs ediscas. » Qui me-
 » dicinam proficitur, locos affectos rectè non curaverit, nisi substantiam eorum,
 » figuram, magnitudinem, numerum ac mutuam inter se connexum ad amussim
 » habeat perspectum; id quod ex solâ Anatome consequimur... Imò quod gra-
 » vius est, mortem nonnunquam præsentaneam fastuosa illa Medicorum inciticia
 » conciliat. » Ita primus Anatomies in Academiâ Parisiensî restaurator *Guinterius*
Andernacus. Huic coræum Scholæ nostræ Oraculum audi *Fernelium*, qui morbo-
 rum historiam expositorum, id initio sancivit, ne quis huc nisi gnarus Anatomies ac
 peritissimus accedat. Ejusdem ævi imò ejusdem Collegii splendor, artificque Anato-
 micæ & Dissectionis auctor illustrissimus *Sylvius*, humanum corpus ipsum Medico
 futuro sæpe videndum, sæpe manibus tractandum, idque totum non superficialitèr,
 sed commendat. Sequioris sæculi Anatomicorum Princeps *Riolanus* Trinum illud
 Medicum quasi ex tripode Apollineo consecrat. Ausculta cedro digna loquentem:
 » Medicus, inquit, accuratiùs singulas partes rimatur, earumque cognitionem ad
 » artis opera omnino revocat, morborum dignotionem, futurorum prævisionem &
 » curationem. Neque enim possis certum de affectu & parte affectâ ferre judicium,
 » neque morbo contraria opponere, ne quidem convenientem victûs rationem,
 » teste Hippocrate lib. 1. de Diætâ, citra exactam corporis notitiam. » Venerandos
 Manes inultrâ turbari, fortè miraris, Indulge memori in bene meritam ac bene-

ficam Facultatem animo, Frustrâ citati mones Patronos Anatomicos, ut potè non subtilioris, Hanc arti Medicæ æquè utilem existimas ac nugatoriam de lanâ capinâ discepcionem, Hallucinaris, censurâ præceps. Subtilitatem Anatomicos aliter Philosophus, aliter Medicus interpretatur. Distinctio non nudius tertius inventa, sed primo Romanorum Anatomico coarva, Philosophicam hic Medico, ut mementi, inuilem, iudicavit, ut potè minutissimas quasque partes persequentem. Sed & ipse mer hallucinatur, musculorum lingue ac laryngis numerum & usum inter illa, quæ Medico necessaria non sunt, exponens. Pollicem illi magnus Riolanus, nimis ac mirâ excusandi facilitate premit. Atqui lasâ fortè scapulâ, tubare linguam, hæsitare vocem, faucibusque pati quis, quasô, divinaret, nisi qui ad musculum scapulæ & ossi hyoïdi communem attenderit. Itaque bonus quandoque dormitat Homerus. Quid rum? Linguam, guttur, vicinasque partes remediis tantisper excruciat ac lædit Medicus, læsi muscoli omnino ignarus; cum ex eâ Anatome vix subtili egisset certius, nec mederi conando nocuisset.

IV.

ANATOMEN utilem ac Medico necessariam satis appositè distinxeris à minutulâ, suis relinquenda cultoribus, atque hic obvolvendâ silentio. Illa cunctarum partium humani corporis substantiam, molem, figuram, situm, connexionem, structuram, communicationem & usum monstrat, docet, inquit, sectionibus cum ratione & iudicio administratis. In singulorum accurato examine vera Anatomicos subtilitas, arti Medicæ perquam fructuosa. Hanc verò subtilitatem soli substantiæ & structuræ tactam non est quod opineris. Ceterum cave, solis vasculorum capillarum reticulis solisque fibrillarum ac villorum staminibus illam impendas. Etiam in situ, connexione & communicatione subtilior Anatomæ, nondum satis exculpta, quamvis evidentiori subinde fructu stipata. His additæ functionum series, explicatur, obscuræ læsionum causæ patefcunt, opportune quin & inopinatæ morborum curationes inveniuntur. Ventriculi officia inæquali altitudine notarunt Veteres, alterum superius, inferius alterum nuncupantes. Sequiores in eodem plano horizontali posita rati, duntaxat illud sinistrum, hoc dextrum appellantur. Unde hæc observationum diversitas? Paucis intellige: Hi ventriculum solutis nexibus è sede suâ remotum & arte inflatum consideraverant, illi descriperant in situ naturali positum, addeque verius. Figuram ventriculi incurvaram nosti: pendulum plures credunt, cum potius transversâ ferè decumbat. Hæcine subtilitas nullius in arte momenti: Hanc edoctus alimentorum transitum diverso corporis situ accelerare, tardare, cohibere poterit. Arteriam celiacam inveteratâ potius loquendi formulâ, quam attento animo inculcari audis sæpissimè, cum Gastrica sit, in macilentis tactum feriens, secus insons, nisi quodd Mediceum incertum certò fallat. Quid in Anatomicorum scholis vulgariùs, quam mediastino perpendiculari æquales esse binas thoracis cavitates? attamen illud à mediâ sterni facie sinistrorsum obliquari, addeque cavitatem dextram alterâ maiorem nupera detexit Anatomæ; sat crassa, si ad rem ipsam; subtilior, si ad modum inventionis attenderis. Continget fortè observationis utilitas, in primis in eâ Medicinæ parte, quæ manu curat, vulnenumque iudicatione. Cor pericardio inclusum pulmonibus spiritu turgentibus omnino circumvallari, docet Anatomæ vulgaris: subtilior pulmonis sinistri marginem anteriùs excavatum monstrat, ita ut apicem cordis ambiat quidem, non tegat, licet inflatus, nedum impediât costas libero ferire attacku. Favet id cardiacis, Majorum usu sæpius probatis, ab hodiernâ praxi tamùm non exultantibus. Nec pigebit observasse, nervum diaphragmaticum sinistrum longiori flexu circa apicem cordis incedere & diaphragmati anteriùs inferi. Hoc nervo irritato, dolores sub lavâ fixi manillâ sæviunt, non rarò vel palpitationem cordis excitantes, vel ab eadem excitati, apice cordis nervum agitante; epitheimatibus quandoque deliniti.

V.

EPIPLOON crumenæ ampliori pendulæ similem tradunt Antiquiores. Loculos ejusdem distinctiùs excussit sagax Riolanus, in omenti amplitudine quatuor partes observans, situ, figurâ, texturâ & usu differentes, quamvis inter se continuas. Appellationibus novis singulas distinxit, earum cognitionem & discretionem ad morborum curationem valde necessariam ratus. Egregiam hanc observationem. Autore suo dignissimam, & magno fortè Artis damno neglectam, ab oblivione vii-

dicare poterit inventio ostii sive orificii sacci epiploici, quem impervium hæc-
nens omnes omnino Anatomici crediderunt. Ostium illud digiti capax pone ductum
cholidochum delitescit; ac sublevato hepate, & tantillum diutius duodeno,
oculis eleganter patet. Cui bono, regeris, in arte Medicæ? In laudato Autore
saccum hunc colluviem ac sentinam peculiarem fuisse invenies, illam fortè situ
apto & contractione varia per ostium epiploi in cavum abdominis eliminare po-
teris, & hoc artificio ex superioribus malum derivare quod interiora diutius tole-
rant. Accurata nervorum omnium, horumque plexuum, communicationum & ad
ultimas usque partes & particulas distributionum historia & subtilius examen Me-
dico intelligenti & exercitato quantum proderit, nimis longum foret edisserere.
Cerviculae applicata remedia dolorem syncipitis abstruere, quem frontalia non pote-
rant. Quidni? Prodeunt inde majores nervorum funiculi, quorum natales fascies
male sedem præbuerant. Arteriotomiam alibi, quam circa tempora optares, nisi
periculosam crederes? Suppleret scarificationibus & cucurbitulis, qui vastissima ar-
teriolarum guttinearum retia perlustraverit. Nescio quid non poterit Medicus lau-
dare Anatomes subtilioris peritissimus. In arenâ is consilium reperit, quod alii eâ-
dem destituti iteratis consultationibus vix extorquent. Exemplum desideras? vivum
& loquens optas? etiam ultra Sauromatas irem, inquis, si invenirem. Pedem fige intra
Scholæ nostræ pomœria. *D. Littré*, Doctor Medicus Parisiensis, ægtorum jam jam
moriturum in Nosocomio publico repente ex orci faucibus eripuit. Suppressâ etat
urina; aditus in vesicam præclusus, instrumentis vjam præcludente inflammatione in-
signi; venæ sectiones, fomenta, balnea, potiones, irritamenta potius morbi quam au-
xilium. *D. Littré* casu, sed auspiciatò, illuc transiens, visâ tragædiâ, ipso momento
hypogastrii punctiorem suadet. Inauditum remedium detrectant Chirurgi. lineam
albam aliaque timentes. Instat ille, Anatome subtiliori fœtus, certam promittit me-
delam. Quod senior non audet, juniore committit. Uno ictu fons urinæ reclusus
profluit; libitina damnatus aurâ vescitur, liberatorem gratulabundo ejulatu vene-
ratur, sanitate restituitur, mirante turbâ. Felicem eventum, qui primus tinnit, in
aliis postea expertus, felicitatis autorem reticuit. Aliam miraculo propinquam ex
Anatome fiduciam ejusdem celeberrimi Doctoris prædicat historia fœtus ex hy-
pogastrio per anum frustillatim exemit, salvâ & optimè sanatâ matre. Non aliam
percurtis Medicinæ causam quàm contemptum & supinam infertiam Anatomicæ
doctrinæ, cum Galeno vetè agnovit; imò præsagium magnum ejusdem & Scholæ
Medicæ Parisiensis Oraculum *Riolanus*.

Ergò ex Anatome subtiliori Ars Medica certior.

Domini Doctores disputaturi.

<i>M. Thomas - Bernardus Bertrand.</i>	<i>M. Hyacinthus Theodore- tus Baron.</i>	<i>M. Joannes Robert.</i>
<i>M. Egidius Adams.</i>	<i>M. Joannes Nicolaus de la Hire, è Regiâ Scientia- rum Academia.</i>	<i>M. Ludovicus Gayant, Medicus Regis ordina- rius veteranus.</i>
<i>M. Camillus Falconet; Regia utriusque Aula Equestris Medicus or- dinarius.</i>	<i>M. Nicolaus Geoffroy.</i>	<i>M. Dominicus de Farcy, antiquus Facultatis De- canus.</i>

Proponebat Parisiis JOSEPHUS DE LA GRIVE, Sedanus;
Baccalaureus Medicus, A.R.S.H. 1717. à sextâ ad meridiem.

Typis J. QUILLAU, Universitatis & Facultatis Medicinæ
Typographi.